

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 9 lutego 2015 r.

PS-KNPS.431.6.55.2014.HS

**Pani
Maria Stępnik
Kierownik
Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kondratowicach
ul. Nowa 1
57 – 150 Prusy**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 17 – 19 listopada 2014 r. na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163) oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu, Katarzyna Dereń – starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kondratowicach z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań z art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej obejmującą okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 24 czerwca 2014 r. Plan Kontroli na II półroczu 2014 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pełniła Pani Maria Stępnik powołana na stanowisko Kierownika od 1 września 1990 r. Uchwałą Nr 3/90 Zarządu Gminy w Kondratowicach z dnia 4 września 1990 r. i która z tytułu zajmowanego stanowiska jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 12 stycznia 2015 r. protokół z przedmiotowej kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami wykonywanie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kondratowicach w kontrolowanym zakresie.

W trakcie kontroli stwierdzono, że osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowisku Kierownika i pracowników socjalnych, realizujące pracę socjalną w środowisku, posiadają wymagane ustawą kwalifikacje. Stwierdzono, że GOPS w Kondratowicach na dzień kontroli spełniał współczynnik zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby mieszkańców gminy określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej - na 4.514 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2013 r.) zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych.

Organ kontrolny ustalił, że Gmina Kondratowice realizowała następujące zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust.1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20.

Zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 3, 7, 8, 9, 12 i 15 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie były składane wnioski w przedmiotowym zakresie. W przypadku zadania z art. 17 ust.1 pkt 7 w trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Kierownik GOPS nie ma upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Kondratowice do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na podstawie art. 54 ust.11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Dokumenty są kompletowane przez pracowników socjalnych tut. GOPS, którzy przeprowadzają wywiady środowiskowe, sporządzają decyzje administracyjne i przekazują je do podpisu Wójtowi Gminy.

Gmina realizowała także zadania własne dotyczące art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3 nie były realizowane.

Ponadto stwierdzono, że Gmina Kondratowice realizowała zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 18 ust. 1, pkt 6 i 9 - w zakresie dożywiania osób zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm. oraz Uchwałą Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Nie realizowała natomiast pozostałych zadań wynikających z art.18 ust. 1 tj. pkt 3, 4, 5, 7, 8 i 9 z uwagi na brak zgłoszeń w tym zakresie.

GOPS w Kondratowicach realizował również zadania wskazane w art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej tj. corocznie składał radzie gminy sprawozdania z działalności Ośrodka, za poprzedni rok, w pierwszym kwartale nowego roku i przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Zgodnie z art.110 ust. 4 GOPS koordynował realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy w Kondratowicach na lata 2008-2013 przyjętą Uchwałą Nr XXIX/157/2008 Rady Gminy w Kondratowicach z dnia 31 października 2008 r. oraz koordynuje realizację Strategii obejmującą lata 2014 – 2020, która została przyjęta Uchwałą Rady Gminy w Kondratowicach XXXVIII/204/2013 z dnia 29 października 2013 r.

Kierownik GOPS nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art.110 ust. 5 ustawy), gdyż nie występowała taka konieczność. Ponadto nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art.110 ust. 6 ustawy) z uwagi na brak zgłoszeń. Pracownicy w ramach pracy socjalnej udzielają przedmiotowych informacji.

W toku kontroli sprawdzono pod względem merytorycznym, akta osób otrzymujących świadczenia w formie zasiłków okresowych, stałych, celowych, specjalnych zasiłków celowych i zasiłków z tyt. zdarzeń losowych oraz pomocy w formie usług opiekuńczych. Dokonano kontroli akt osób otrzymujących pomoc na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i Uchwałą z dnia 10 grudnia 2013 r. jak również analizy dokumentacji osób ponoszących odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej i osób, którym udzielono pomocy po zwolnieniu z zakładu karnego.

Wydawanym decyzjom administracyjnym w zakresie przyznawania świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej był nadawany rygor natychmiastowej wykonalności.

Na sformułowanie oceny, oprócz powyższych ustaleń, wpływ miały następujące nieprawidłowości:

1. błędne ustalenie dochodu rodziny;
2. w wydanej jednej decyzji administracyjnej w podstawie prawnej nie był wskazany zapis art. 108 kpa;

3. błędne wpisanie w sentencji decyzji administracyjnej nazwy świadczenia;
4. doręczanie decyzji administracyjnej ustalającej odpłatność za pobyt w dps niezgodne z art. 39 i art.46 kpa.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

W zakresie przyznawania pomocy w formie zasiłku okresowego w sprawie Nr 5 (A.P.) na wnioski z dnia 08.07.2013 roku decyzją nr GOPS/5030/170/2013 z dnia 02.08.2013 roku przyznano zasiłek okresowy na miesiąc lipiec 2013 roku w wysokości 658,62 zł, zamiast w wysokości 547,75 zł. W powyższej sprawie, przy ustalaniu dochodu rodziny, Ośrodek przyjął do dochodu: 200 zł z tytułu pracy dorywczej, 416 zł – świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla bezrobotnych męża wnioskodawczyni z miesiąca lipca w wysokości 346,77 zł (z miesiąca w którym został złożony wniosek), zamiast z miesiąca czerwca w wysokości 568,50 zł (z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku). Błędne wyliczenie dochodu spowodowało zawyżenie należnego świadczenia o kwotę 110,87 zł, w związku z czym powyższa kwota podlega zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami.

W zakresie przyznawania pomocy w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” stwierdzono, że w przypadku sprawy Nr 1 (M.B.) decyzji Nr GOPS/5024/313/2014 z dnia 2.10.2014 r. nie przywołano zapisu art. 108 k.p.a., a realizacja świadczeń nastąpiła przed uprawomocnieniem się decyzji. Decyzji przyznającej świadczenie z pomocy społecznej może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, z uwagi na ochronę życia lub zdrowia ludzkiego lub wyjątkowo na ważny interes strony. Nadanie decyzji tego rygoru umożliwia jej wykonanie przed upływem terminu do wniesienia odwołania.

W przypadku sprawy Nr 1 (I.W.) w decyzji przyznającej pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego stwierdzono błędne oznaczenie nazwy świadczenia, zamiast zasiłku celowego wskazano dodatkowo nazwę świadczenia zasiłku specjalnego celowego. Wskazanie w jednej decyzji dwóch różnych świadczeń pieniężnych jest nieprawidłowe, gdyż przyznanie bądź odmowa wskazanych świadczeń następuje na podstawie odrębnych przepisów ustawy o pomocy społecznej, gdzie główną przesłanką udzielenia pomocy bądź odmowy jest spełnienie kryterium dochodowego danej osoby lub rodziny.

W skontrolowanych aktach dotyczących kierowania i ustalania odpłatności za pobyt w dps stwierdzono brak dokumentów potwierdzających odbiór decyzji. Sposób doręczania przedmiotowych decyzji administracyjnych ustalających odpłatność za pobyt w dps był niezgodny z zapisami art. 39 i art. 46 kpa. Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Przepisy art. 39 i następane k.p.a. regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym nie mają charakteru uznaniowego i są to przepisy bezwzględnie obowiązujące.

Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenia:

1. Dochód osoby/rodziny na bieżąco ustalać zgodnie z art. 8 ust.3 ustawy o pomocy społecznej. Mając na uwadze powyższe, z uwagi na błędne ustalenie dochodu rodziny i wysokości zasiłku okresowego (sprawa Nr 5 A.B.), należy zwrócić do budżetu państwa kwotę 110,87 zł wynikającą z nadpłaty zasiłku wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163), art.169 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz.885 ze zm.).

Termin wykonania: 15 dni od daty doręczenia niniejszych zaleceń.

2. Decyzje administracyjne dot. świadczeń z pomocy społecznej realizować po upływie terminu do wniesienia odwołania. Natomiast w sprawach, kiedy udzielenie pomocy jest niezbędne zwłaszcza ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego decyzjom nadawać rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawa prawna: art. 130 § 1, art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.).

3. W przypadku decyzji administracyjnych przyznających świadczenia z pomocy społecznej wskazywać w podstawie prawnej stosowne zapisy ustawy o pomocy społecznej, a w sentencji decyzji wskazywać właściwe formy pomocy uwzględniając sytuację dochodową osoby/rodziny.

Podstawa prawna: art. 36 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163), art. 107 k.p.a. (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Decyzje administracyjne doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania decyzji przez pracowników dopilnować, aby odbierający potwierdził odbiór swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39, art. 46 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2015 r., t.j. Dz. U., poz. 163) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Grzybowska
Z-CI DYREKCJA
Wydział Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Wojciech Bochnak
Wójt Gminy
Urząd Gminy Kondratowice
ul. Nowa 1
57-157 Prusy

2. a/a

14/6

PS-KNPS.431.6.55.2014.HS

**Pani
Maria Stępnik
Kierownik
Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Nowa 1
57-150 Prusy**

Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w nawiązaniu do zgłoszonego pismem nr GOPS/124/2015 z dnia 17.02.2015r. zastrzeżenia, sformułowanego po przeprowadzonej w dniach 17-19 listopada 2014 r. kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kondratowicach obejmującej m.in. prawidłowość ustalania dochodów osób i rodzin ubiegających się o uzyskanie wsparcia z ośrodka pomocy społecznej i wydanego zalecenia pokontrolnego:

„Dochód osoby/rodziny na bieżąco ustalać zgodnie z art. 8 ust.3 ustawy o pomocy społecznej. Mając na uwadze powyższe, z uwagi na błędne ustalenie dochodu rodziny i wysokości zasiłku okresowego (sprawa Nr 5 A.B.), należy zwrócić do budżetu państwa kwotę 110,87 zł wynikającą z nadpłaty zasiłku wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych”.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163), art.169 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz.885 ze zm.) informuje, że **zastrzeżenie nie zostało uwzględnione.**

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163) za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Szczegółowe regulacje zawierają natomiast ust. 4-13 oraz art. 10 ustawy.

Mając na względzie zapisy art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej należy wskazać, że świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją (...).

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w sprawie Nr 5 (A.P.) - dot. zasiłku okresowego - na wniosek z dnia 08.07.2013 roku decyzją nr GOPS/5030/170/2013 z dnia 02.08.2013 roku przyznano zasiłek okresowy na miesiąc lipiec 2013 roku w wysokości 658,62 zł, zamiast w wysokości 547,75 zł. W powyższej sprawie, przy ustalaniu dochodu rodziny, Ośrodek przyjął do dochodu: 200 zł z tytułu pracy dorywczej, 416 zł – świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla bezrobotnych męża wnioskodawczyni z miesiąca lipca w wysokości 346,77 zł (z miesiąca w którym został złożony wniosek), zamiast z miesiąca czerwca w wysokości 568,50 zł (z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku). Błędne wyliczenie dochodu spowodowało zawyżenie należnego świadczenia o kwotę 110,87 zł, w związku z czym powyższa kwota podlega zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami.

Z akt sprawy wynika, że Strona w miesiącu czerwcu była uprawniona do otrzymania zasiłku dla bezrobotnych i świadczenie to wypłacono, w tym miesiącu w wys. 568,50 zł i w związku z powyższym ustalając sytuację dochodową rodziny na wniosek z lipca 2013 r.

należało uwzględnić dochód z miesiąca poprzedzającego jego złożenie tj. z czerwca 2013 r. Utrata prawa do zasiłku dla bezrobotnych w lipcu 2013 r. (zgodnie z zaświadczeniem z PUP z dnia 01.08.2013 r.) i wypłata tego zasiłku w sierpniu 2013 r. oznacza, że sytuacja osobista Pana A.P. zmieniła się od lipca 2013 r., a dochodowa od sierpnia 2013 r. W związku z powyższym nie ma podstaw aby w dochodzie uprawniającym do uzyskania wsparcia finansowego w miesiącu lipcu miała być uwzględniona wysokość zasiłku dla bezrobotnych w wys. 346,77 zł. Strona w lipcu 2013 r. nie utraciła dochodu w postaci zasiłku dla bezrobotnych, gdyż ostatnie świadczenie z tego tytułu zostało wypłacone dla A.P. w sierpniu 2013 r.

Mając na uwadze powyższe tut. Wydział podtrzymuje sformułowane zalecenie Nr 1 nakazujące zwrot do budżetu państwa kwoty zasiłku wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Zalecenie nr 1 należy wykonać w terminie 15 dni od dnia doręczenia odpowiedzi na zgłoszone zastrzeżenie.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

